

Time: 2 ½ Hours

Total Marks: 75

Instructions

1. All Questions are Compulsory
2. All Questions carry equal marks
3. Figures to the right indicate marks

Q1. A How has India's foreign policy towards its neighbours changed over time? 15

OR

Q1. B: Discuss India's neighbourhood-first policy.

Q2.A: Critically analyse the relationship between India and China with relevant examples. 15

OR

Q2.B Write a detailed essay on India-Pakistan relations

Q3. A: Explain the relations between India and Myanmar. 15

OR

Q3.B. Explain the neighbourhood policy of India towards Nepal.

Q4.A What are the irritants in India-Bangladesh relations? 15

OR

Q4. B Write a note on dynamics of Indo-Nepalese relations.

Q5. Write Short notes. (Attempt any three out of four.) 15 marks (one short note from each module)

1. Gujral Doctrine
 2. Write a short note on India-Bhutan relations.
 3. Write a short note on India-Sri Lanka relations.
 4. UNCLOS: United Nations Convention on the Law of the Sea
-

वेळ: 2 ½ तास

एकूण गुण: 75

सूचना

1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत
3. उजवीकडील संख्या गुण दर्शवतात

Q1. A काळानुरूप भारताचे शेजाऱ्यांबद्दलचे परराष्ट्र धोरण कसे बदलले आहे?

१५

किंवा

Q1. B भारताचे शेजारील राष्ट्रांचे प्रथम धोरणावर चर्चा करा.

Q2. A संबंधित उदाहरणांसह भारत आणि चीन यांच्यातील संबंधांचे गंभीरपणे विश्लेषण करा.

१५

किंवा

Q2. B भारत-पाकिस्तान संबंधांवर तपशीलवार निबंध लिहा

Q3. A भारत आणि म्यानमारमधील संबंध स्पष्ट करा.

१५

किंवा

Q3.B. नेपाळबाबत भारताचे शेजारी धोरण स्पष्ट करा.

Q4.A भारत-बांग्लादेश संबंधांमध्ये समस्या कोणत्या आहेत?

१५

किंवा

Q4. B भारत-नेपाळ संबंधांच्या गतिशीलतेवर एक टीप लिहा.

Q5. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन प्रयत्न करा.)

१५

1. गुजराल सिद्धांत
2. भारत-भूतान संबंधांवर एक छोटी टीप लिहा.
3. भारत-श्रीलंका संबंधांवर एक छोटी टीप लिहा.
4. UNCLOS: समुद्राच्या कायद्यावर संयुक्त राष्ट्रांचे अधिवेशन